

ПРАДМОВА

АНДРЭЙ МАЦУК. Вялікае Княства Літоўскае XVI—XVIII стст. у вайсковым вымярэнні.	6
---	---

ВАЙСКОВЫЯ АДЗІНКИ

АНДЖЭЙ ГЖЭГАЖ ПШЭПЮРКА. Ад добраахвотнікаў да наёмных жаўнераў. Полк лісоўчыкаў у перыяд вайны з Масквой.	11
--	----

ДАДАТКІ	38
Дадатак 1. Прыпаведны ліст Жыгімонта III на 1000 коней лісоўчыкаў. Варшава, 4 лістапада 1616 г.у 1615—1618 гг.	38
Дадатак 2. Ліст каралевіча Уладзіслава да нявызначанай асобы. Вязьма, 10 траўня 1618 г.	40

МІКОЛА ВОЛКАЎ. Артылерыя Нясвіжскага замка ў канцы XVI — пачатку XVIII стст.	41
---	----

I. Артылерыя	44
Збіранне артылерыі для Нясвіжскага замка	44
Ліццё гармат у Нясвіжы	48
Артылерыйскі парк Нясвіжскага замка ў другой чвэрці — сярэдзіне XVII ст.	60
Размяшчэнне артылерыі на ўмацаваннях Нясвіжскага замка	64
Артылерыя ў апошняй чвэрці XVII — пачатку XVIII стст.	65
Лёс артылерыі падчас Паўночнай вайны	68
II. Забеспячэнне артылерыі	69
Цэйхгаўз	69
Пушкары	70
Снарады	71
Порах	75
Рыштунак для абслугоўвання гармат	78
Лафеты	79
Высновы	80

ВАЛДАС РАКУЦІС. Міліцыя Радзівілаў у XVIII ст.	92
---	----

Уводзіны.	92
1. Магнацкія міліцыі і іх месца ў сістэме абароны краіны	95
2. Міліцыя Гераніма Фларыяна Радзівіла	97
Велічыня і арганізацыя войска	98
Склад войска.	100
Крэпасці і іх гарнізоны	103
Падтрыманне дысцыпліны	104
Падрыхтоўка войска	108
Турма ў Белай	109
Дзейнасць міліцыі	114
3. Міліцыя Міхала Казіміра Радзівіла «Рыбанькі»	114

Склад і арганізацыя міліцыі	117
Кадэцкі корпус	118
Функцыі і значэнне	120
4. Міліцыя Караля Станіслава Радзівіла «Пане Каханку»	120
Арганізацыя і памер міліцыі	123
Вайсковыя школы	127
Рыцарская акадэмія	128
Школа маракоў	128
Функцыі і значэнне міліцыі Караля Станіслава Радзівіла	129
Ваенныя дзеянні 1768—1772 гг.	131
Падчас Чатырохгадовага сойма	132
Высновы	133

ВАЙСКОВАЕ ЗАКАНАДАЎСТВА

ВІТАЛЬ КАЛЯДА. Фармаванне і развіццё статутнага вайсковага заканадаўства Вялікага Княства Літоўскага ў XVI ст.	138
Сутнасць і змест вайсковай павіннасці паводле статутнага заканадаўства	139
Правое рэгуляванне мабілізацыі паспалітага рушання	155
Рэгламентацыя статутным вайсковым заканадаўствам іншых пытанняў	172

БАЯВЫЯ ДЗЕЯННІ

РАЙМОНДА РАГАЎСКЕНЕ. Крыніцы па бітве на Уле 1564 г. Верагодныя сцэнарыі падзеі	187
Уводзіны	187
Перадгісторыя Улы: страта Полацка	189
Бітва на Уле — розныя групы крыніц	191
I. Рукапісныя і друкаваныя нарацыйныя крыніцы XVI ст.	191
1. Першасныя крыніцы: карэспандэнцыя, паведамленні, успаміны ўдзельнікаў бітвы	191
Ліст вялікага гетмана ВКЛ Мікалая Радзівіла Рудога віленскаму ваяводу Мікалаю Радзівілу Чорнаму ад 27 студзеня 1564 г.	192
Ліст польнага гетмана Грыгорыя Хадкевіча да Габрыэля Тарла з Пацеевічаў ад 29 студзеня 1564 г.	193
Паведамленне ўдзельніка падзеі, перасланае з Варшавы кардыналам Джавані Франчэска Камендоне кардыналу Карла Барамеа, 4 лютага 1564 г.	194
2. Працы храністаў	196
Хроніка Літоўская і Жамойцкая (другая палова XVI ст.)	197
Хроніка Мацея Стрыйкоўскага (1582 г.)	198
«Гербоўнік» Барташа Папроцкага (1584 г.)	199
«Гісторыя ў Польскай Кароне» Лукаша Гурніцкага (каля 1597—1603 гг.)	199
Хроніка Марціна і Яхіма Бельскіх (1597 г.)	199
3. Інфармацыя ў тагачасных газетах	200
4. Прынагодная літаратура	202
II. Афіцыйныя дакументы канцылярыі ВКЛ	205

1. Спісы загінуўшых і палонных маскоўцаў	205
2. Наданні ўдзельнікам, якія вызначыліся ў бітве	206
Высновы.	209
ВІКТАР ЯКУБАЎ. Забеспячэнне войска Вялікага Княства Літоўскага падчас вайны ў Інфлянтах 1600—1611 гг.	211
КОНРАД БАБЯТЫНСКІ. Ваенныя дзеянні дапаможнага кароннага корпуса на тэрыторыі Вялікага Княства Літоўскага ў 1654—1655 гг.	223
КШЫШТАФ КАСАЖЭЦКІ. Спробы стварэння ўдзельнага княства Багуслава Радзівіла на падставе падляшскіх і слупскіх уладанняў у перыяд шведскага і маскоўскага «патопу» на мяжы 1655 і 1656 гг.	249
АНТАНАС ЦІЛА. Бітва пад Веркамі (21 кастрычніка 1658 г.)	272
Уводзіны.	272
Чаму Вінцэнт Гасеўскі прыбыў пад Вільню.	273
Бітва	277
Водгулле бітвы.	279
Высновы.	282
ДАДАТАК. Ітынерарый Вінцэнта Гасеўскага 1656—1662 гг.	283
КШЫШТАФ КАСАЖЭЦКІ. Слупк перад абліччам маскоўскай і казацкай пагрозы падчас вайны з Масквой у 1654—1667 гг.	285
ПЁТР КРОЛЬ. Ваенныя дзеянні палкоўніка Івана Нячая ў Беларусі ў 1658—1659 гг.	315
ЮРЫЙ ЛУПІНЕНКА. Рэканструкцыя знешняга выгляду ваяроў Вялікага Княства Літоўскага XVII ст.	340
1. Таварыш панцырнай харугвы войска Вялікага Княства Літоўскага. Сярэдзіна XVII ст.	340
2. Шараговец драгунскага палка войска Вялікага Княства Літоўскага. Сярэдзіна XVII ст.	340
3. Афіцэр і шараговец палка нямецкай пяхоты войска Вялікага Княства Літоўскага. Сярэдзіна XVII ст.	341
4. Таварыш гусарскай харугвы войска Вялікага Княства Літоўскага. Сярэдзіна XVII ст.	341
5. Шляхціч з павятовай харугвы і харужы мяшчанскай харугвы Вялікага Княства Літоўскага. Першая палова — сярэдзіна XVII ст.	341
ТОМАШ ЦЯСЕЛЬСКІ. Баявыя дзеянні на тэрыторыі Вялікага Княства Літоўскага падчас вайны за польскую спадчыну ў 1733—1735 гг.	347

ВОЙСКА І ПАЛІТЫКА

МАРЬЮШ САВІЦКІ. Войска і вайсковы кліенталізм у палітычнай сістэме Вялікага Княства Літоўскага ў сярэдзіне XVII ст.	372
--	------------

КОНРАД БАБЯТЫНСКІ. Войска і палітыка — некалькі заўваг пра ўдзел войска Вялікага Княства Літоўскага ў кампаніях супраць туркаў і татараў у 70-х гг. XVII ст. 387

ПЕРСАНАЛІІ

КІРЫЛ КАРЛЮК. Пад штандарам дома Аранскіх. Першае «кавалерскае падарожжа» Багуслава Радзівіла (1637—1640 гг.) і яго ўдзел у галандскай аблозе Хюлста 1640 г. 403

АНДЖЭЙ АДАМ МАЕЎСКІ. Палітычна-вайсковая дзейнасць Аляксандра Гілярыя Палубінскага ў 1646—1654 гг. 440

ВАЕННАЯ ШТОДЗЁННАСЦЬ

НАТАЛЛЯ СЛІЖ. Героі, здраднікі, прыстасаванцы: асабістыя трагедыі ў вайну 1654—1667 гг. 464

ВАЙНА Ў КУЛЬТУРЫ

ІРЫНА ГЕРАСІМАВА. Канты часу шведскага «патопу» (1655—1660 гг.) у расійскіх рукапісах апошняй чвэрці XVII ст. 477

Дадатак 489

Боже ласкавы, прыйми плач крававы. 489

«Злота Ойчизна ксенства Литевскъго» 490